

saaledes faa, skulle vi sælge til en Bank. Af Mejerier er der kun faa — vort Mejeri er et af dem, — der faa Sterling for deres Smør; ellers overlades det til Grossererne, men Slagterierne faa Anvisninger paa Sterling og maa saa omsætte dem i en Bank til dansk Mønt. Nu havde det været heldigt, om denne Sterling gik til Nationalbanken, og at det saa blev udjævnet, naar Aaret var omme, med England. Nu maa denne Udjævning foregaa gennem et Firma i Hamborg, der skal have vore Veksler, og saa maa vore Banker sende Sterling — hvis de ere udstedte i Sterling — til Hamborg. Jeg mener, der ligger en Forretning her for Nationalbanken, som derved kunde gavne baade sig selv og os. Blot det enkelte Firma, jeg taler om, har med de nuværende Forhold haft et aarligt Tab paa 6—7,000 Kr. mindst.

Derfor forlange Købmændene, at Nationalbanken skal have Filialer og give Rembours paa alle solide Firmaer saavel som ogsaa give Lombardlaan, saaledes at vi, naar vi sende Flæsk eller Smør f. Eks. til England, kunne laane paa de Varer, indtil de ere komne dertil, eller saaledes at vi, naar vi have en Ladning Varer svømmende paa vor Regning, kunne laane paa den, hvis vi have betalt noget deri, mod at vedkommende faar Papirerne.

Derfor vilde jeg som sagt gerne have, at Nationalbanken skal drive mere Forretning. Dermed være ikke sagt, at den ikke skulde være solid, eller at den skulde have med nogen som helst usund Spekulation at gøre. Den skal her som i andre Lande ikke blot købe inden- og udenlandske Veksler og give Lombardlaan og Rembours, men ogsaa give Kassekredit, naar den har med solide Folk at gøre. Jeg vilde ønske, at Nationalbanken vilde arbejde noget mere intensivt, saa at baade den selv og Befolkningen kunde tjene derved.

Der er sagt, at vi stille for store Fordringer, men det ved jeg ikke noget af. Jeg ved ikke, om disse $\frac{3}{4}$ Mill., som Staten forlods skal have, ere for meget. For mig er Spørgsmaalet om de $\frac{3}{4}$ Mill. heller ikke afgørende. Jeg kunde tænke mig, at man i Stedet kunde forlange $\frac{1}{2}$ Mill. og saa, efter at Aktionærerne havde faaet 6 pCt., forlange Halvdelen i Stedet for $\frac{1}{4}$. Jeg ved ikke, om Nationalbanken maaske kunde gaa ind paa det. Det kunde maaske bidrage noget til, at Statskassen og Befolkningen være interesserede i, at Nationalbanken tjente noget udover de 6 pCt. Det er ogsaa et Spørgsmaal, om det ikke var fordelagtigt at have det, som de have

det i Norge, hvor Aktionærerne først faa 6 pCt., og saa lægges der til Reservefondet, hvorefter Resten deles. Det er et Regnestykke, og det er muligt, at vi vilde lide Tab ved det i Dag, men det er ogsaa muligt, at vi staa os ved det i Længden, hvis det bidrog til, at Nationalbanken hjalp paa Omsætningsforholdene her i Landet.

Som jeg før nævnte, har man i andre Lande flere Filialer end her. Jeg skal her nævne, hvorledes Tallene fordele sig pr. Mill. Indbyggere. I Danmark er der pr. Mill. Indbyggere 2 Filialer, i Tyskland godt og vel 7, i Frankrig $6\frac{1}{4}$ for hver Million. I Sverige og Norge er det ikke slet saa galt, men vi ere ogsaa langt bag ved dem. Og ville vi se paa Forholdet pr. Kvadratmil, saa have vi her 1 Filial for hver 144 Kvadratmil, medens de i Tyskland have 1 for hver 23 og i Frankrig 1 for hver 40 Kvadratmil. Enten vi tage det efter Indbyggertal eller efter Fordelingen over Landet pr. Kvadratmil, ere de andre Lande foran os. Jeg er, som sagt, aldeles vis paa, at det dels vilde bidrage til at sætte Renten ned med $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ pCt. i de Byer, hvor Filialerne ere, og dels lette Omsætningen, idet vi vilde komme til at anvende Checks i langt større Grad end nu.

Jeg kan derfor ikke forstaa, hvorfor man har noget imod det, medmindre man siger, at Banken ikke vil gaa ind derpaa. Men det er ikke muligt. Det er ikke, om den vilde gaa ind derpaa, men om den vilde have en anden Ordning. Men saa beder jeg Rigsdagsmændene overveje, om vi ikke skulle drive ny Forhandlinger med Nationalbanken og sige: Der kan ske Ændringer der og der, men Filialer ville vi have, Omsætning ude i Landet ville vi have. Jeg tror, som sagt, først, at vore Sparekasser paa Landet ville til Tider kunne gøre Laan hos Nationalbanken uden saa stor Rente og Provision, som de maa give til de andre Banker. Jeg tror, at Købmænd og Forretningsfolk i Almindelighed kunne faa billigere Penge i de Byer, hvor der er Filialer af Nationalbanken, end hvor der ingen er. Naar jeg f. Eks. tager Randers, saa er jeg en Dag med en af de solideste Sagførere der rejst ind til Nationalbanken i Aarhus for at faa Laan paa nogle Papirer. Der blev svaret, at de Papirer kunde han ikke faa Laan paa, men da han var en solid Mand, kunde han bare skaffe en indenbys Mand til at kautionere. Han skulde altsaa gaa ud i Aarhus og søge efter en Mand til at kautionere. Det indlod han sig nu ikke